

vergadering **C76**
zittingsjaar 2022-2023

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 7 december 2022

(Een aantal sprekers namen mogelijk deel via videoconferentie.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over nationale en internationale broodfok – 475 (2022-2023)	3
VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de opvang van tamme konijnen – 477 (2022-2023)	
VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de opvang van konijnen – 548 (2022-2023)	8
VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de waarschuwing van asielen over de invoer van straatdieren uit het buitenland – 632 (2022-2023)	12
VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het doden van eendagshaantjes – 670 (2022-2023)	15
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de impact van spektakel-evenementen op het groene karakter van de Vlaamse Rand – 667 (2022-2023)	19

**VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over nationale en internationale broodfok
– 475 (2022-2023)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Voorzitter, ik ga niet mijn hele vraag voorlezen. Het is eigenlijk eenvoudig: dit is een problematiek waar al heel lang heel veel vragen over gesteld zijn, en die bijzonder schrijnend is. De Europese Commissie zegt dat ons land, samen met Nederland, blijkbaar een centrale spil is in de Oost-Europese puppyhandel. Dat blijft een bijzonder problematisch en schokkend gegeven.

Het is niet verwonderlijk dat organisaties, asielen en vrijwilligers die dieren opvangen als ze in asielen of op straat terechtkomen, geregeld hartenkreten naar de wereld uitsturen. Er was er weer zo een op het einde van de zomer, na een aantal moeilijke coronajaren. Voor het eerst in 27 jaar legde de vzw Poezenboot het werk neer. Zoals ze zelf aangaven, gingen ze met pijn in het hart in staking. Ze hebben een mail gestuurd naar alle leden van deze commissie om aan te geven wat er volgens hen op het terrein verkeerd loopt. Het vrij verkeer van goederen, waaronder dieren helaas blijken te vallen, geeft malafide fokkers een gemakkelijke weg om argeloze burgers te bedriegen en hen met mooie foto's tot impulsaankopen te verleiden, soms tegen waanzinnige bedragen.

Om dat aan te pakken heeft Vlaanderen al een bilateraal akkoord afgesloten met Hongarije – daar zult u vermoedelijk straks naar verwijzen, minister – maar uit de praktijk blijkt dat die afspraken niet volstaan. De handelaars worden bijzonder weinig geïnspecteerd en er is bitter weinig informatie over de aard van de inbreuken. Dat zijn toch allemaal tekenen aan de wand. Er is ook een recente rechtszaak van GAIA tegen een bekende broodfokker uit de provincie Antwerpen. Dat was ook niet min, er was een veroordeling voor illegale exploitatie. Maar dat is nog iets anders dan gerechtigheid, of het effectief een halt toeroepen van de problematiek.

Daarom wil ik graag de volgende vragen stellen, minister:

Hebt u, na die noodkreet van onder andere de Poezenboot, contact gehad met dierenopvangorganisaties zoals henzelf, maar ook anderen die aan de alarmbel hebben getrokken?

Welke conclusies trekt u, of welke evaluatie maakt u, naar aanleiding van de recente rechtszaak tegen de broodfokker Happy Dogs, die gebruik heeft gemaakt van illegale exploitatie en bedrieglijke praktijken? Welke evolutie ziet u in de regelgeving om tegemoet te komen aan de vaststellingen die daar werden gedaan?

Wat is uw evaluatie van het bilaterale akkoord met Hongarije? Is de invoer van daaruit gestegen of gedaald, of gelijk gebleven? Welke evolutie ziet u daar?

Ook over de naleving van de quarantaineregels blijken veel twijfels te bestaan. Hoe evalueert u dat?

Hoe evalueert u het aantal inspecties tegenover de totaliteit van erkende kwekershandelaars in Vlaanderen, wetende dat de broodfok en de Oost-Europese puppyhandel ondertussen de derde meest winstgevende illegale handel in Europa blijkt te zijn?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik krijg natuurlijk wel het signaal, al is het wat dispaaraat, dat verschillende asielen stellen dat er een toename is van het aantal dieren dat men moet opvangen. Maar ik moet erkennen dat het beeld niet altijd eenduidig is en dat het wat kan afwijken.

Ook wat de oorzaken betreft zijn er verschillende hypothesen, maar ook daar is het niet zo eenduidig. Ongetwijfeld heb je wel een corona-effect, schat ik. Anderzijds is er ook het effect van de economische crisis. De reden waarom ik vermoed dat die twee elementen spelen is omdat je kunt vaststellen dat er zowel jonge als oude honden worden afgestaan. Dat doet vermoeden dat mensen door de moeilijke economische tijden niet meer kunnen instaan voor de opvang van een dier.

Ik heb alvast wel een structureel subsidiesysteem voor asielen op poten gezet. Dat gaan we nog constant finetunen, maar er is dus voor het eerste een structurele financiële ondersteuning gekomen voor de asielen. Daar bovenop gaan we ook nog eens een energiesubsidie toekennen aan de betrokken asielen.

Ten tweede vraagt u mij welke initiatieven ik ga nemen om, los van de ondersteuning van de asielen, ervoor te zorgen dat de instroom beperkt wordt. Daarvoor staan we op het punt om twee communicatieve initiatieven te nemen. Enerzijds willen we de impulsaankopen tegengaan, ook nu in de komende kerstperiode, door te zeggen dat je nooit een levend wezen cadeau moet geven aan iemand. Doe dat niet! Daarnaast hebben we adopteereendier.be. Daarmee heb ik ervoor gezorgd dat zoveel mogelijk asielen hun aanbod etaleren op één website. Aanvankelijk was dat met beperkt succes, maar ondertussen is dat dermate gegroeid dat we daar ook een communicatieve boost op kunnen zetten om dat aanbod voor het voetlicht te brengen. Dat zal in het voorjaar gebeuren. Men kan echt geen excuus hebben om naar een dierenhandel te lopen, gelet op het grote aanbod dat er momenteel is in de asielen. Daarbij kun je heel gebruiksvriendelijk aanduiden welke provincie je wil, welk ras, welke kleur, welke leeftijd, kindvriendelijk of niet, en dergelijke dingen. Dat kun je allemaal via de website kiezen. Ik vind het belangrijk dat we dat nog eens voor het voetlicht brengen. Dat zijn dus twee communicatieve initiatieven die we nog gaan nemen.

U had ook vragen gerelateerd aan de hondenhandel. Er is geen discussie dat de rotte appels eruit moeten. Ik heb recent nog een aantal erkenningen ingetrokken – een vijftal denk, ik. Wij werken ook samen met het gerecht in acties tegen malafide fokkers, zoals recent nog in de Kempen.

Wat de regelgeving betreft, blijven we constant wat finetunen. Ik heb ook het advies gevraagd van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, bijvoorbeeld aangaande de quarantaineperiode, die vandaag terecht ter discussie staat. Daar ga ik een initiatief in nemen. In algemene termen zegt de Raad voor Dierenwelzijn mij ook dat zij geen verstrenging van de erkenningsvoorwaarden bepleiten, want de regels in Vlaanderen zijn eigenlijk al heel streng, zeker in vergelijking met de rest van Europa. Het is altijd een zoektocht naar het optimum: in welke mate is kordate, strenge regelgeving nodig voor onze eigen kwekers en handelaars? Maar hoe strenger je daar bent, hoe groter de verleiding zou bestaan in een Europa met vrij verkeer van goederen en diensten om te gaan importeren vanuit andere Europese lidstaten. Vanuit het streven naar dat optimum, zegt de raad te opteren voor het faciliteren van binnenlandse kweek van honden en katten om op die manier de nood aan invoer te verkleinen. Het is een evenwicht dat we moeten zoeken.

Voor de import, waarvan we weten dat die er is, proberen we maximaal – dat is zowat de grijze zone die we opzoeken, opnieuw in het kader van een vrij verkeer van goederen en diensten binnen de Europese Unie – bepaalde regels op te leggen en bilaterale akkoorden af te sluiten, zoals dat met Hongarije, en ook te exporteren

naar andere lidstaten die bekend zijn om hun export richting Vlaanderen, namelijk Tsjechië en Slowakije. In dat akkoord staat een betere informatie-uitwisseling over de gezondheid en de herkomst van de dieren, snelle identificatie van problemen en probleemkwekers, waarmee we de vermijdbare gezondheids- en welzijnsproblemen reduceren.

Op het vlak van de controles hebben we toch een ongelooflijke evolutie afgelegd. In 2015, een jaar na de overdracht van de bevoegdheid Dierenwelzijn naar Vlaanderen, werden er iets meer dan tweeduizend controles uitgevoerd door de dienst Dierenwelzijn. In 2019, op het einde van de vorige legislatuur, waren dat er al meer dan vijfduizend, en in 2021 bijna zesduizend. Als u dat vergelijkt met de start in 2015, is er een verdrievoudiging van het aantal controles sinds de regionalisering. Het blijft een opgaande curve. Ik heb er ook voor gezorgd dat er extra mensen konden worden aangeworven. De inspecteurs, die nu voltijds zoveel mogelijk worden ingezet voor dierenwelzijnsinspecties, zitten niet bepaald om werk verlegen. Het aantal controles gaat dus nog altijd crescendo.

Kwansuis vermeldde u dat het aantal inspecties bij kwekers-handelaars in Vlaanderen bijzonder laag zou zijn. Ik weet niet waarop u zich baseert, want dat is niet zo, zeker in vergelijking met andere landen. Er wordt effectief ook onaangekondigd geïnspecteerd in handelszaken en kwekerijen, zowel bij beroeps als bij hobbyisten.

U zegt ook dat er weinig info zou zijn over de aard van de inbreuken. Wel, dat is inderdaad een keuze die we maken. Opnieuw, we willen dat de dierenwelzijnsinspecteurs vooral actief zijn op het terrein. Een beperkte mate van rapportering moet er zijn, maar we gaan daar niet helemaal in door. Dat is een keuze die we moeten maken. Rekening houdend met de administratieve lasten en verplichtingen die men oplegt ten aanzien van het effectieve werk op het terrein, hebben we ervoor gekozen om de inspecteurs niet te belasten met het registreren van dergelijke gegevens, maar ervoor te zorgen dat er genoeg tijd overblijft voor de effectieve controles. Dat is een discussie die men inderdaad kan voeren. Dat neemt niet weg dat Dierenwelzijn Vlaanderen wel wat gegevens registreert, zoals wanneer een controle werd uitgevoerd of een waarschuwing of een pv werd opgesteld. Meestal is het een samenloop van verschillende kleinere overtredingen. Als men dat allemaal moet gaan categoriseren en rapporteren, is dat een workload die ertoe zal leiden dat men minder effectieve controles zal kunnen doen.

Als ik het goed begrijp, verwijst uw laatste vraag in verband met invoerrechten naar het verbod dat in de drie gewesten geldt voor dierenasielen om dieren in te voeren. Daar kunnen we straks in een andere vraagstelling op terugkomen.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Ik heb goed naar u geluisterd, minister, maar een aantal vragen zijn blijven hangen. Is er contact geweest met een organisatie zoals de Poezenboot die, na een werking van 27 jaar, zegt dat ze ermee stoppen, dat ze staken en dat ze het signaal willen geven dat ze gehoord willen worden door de commissie? Hebt u die organisaties de afgelopen maanden gehoord of gezien? Hebt u daar contact mee opgenomen? Weet u waarom ze die hartenkreet menen te moeten sturen naar deze commissie? Want het is toch niet niets dat dierenorganisaties op het terrein aangeven dat het genoeg geweest is en dat ze het niet meer zien zitten. Ze zeggen dat de deur openstaat en dat ze moeten dweilen met de kraan open. Dat is kort samengevat. Het is het veld zelf dat aangeeft dat het aantal controles bij de effectieve broedfokkers laag is, zo'n veertig controles op jaarbasis. Als je dan weet dat het vanuit de Europese Commissie en internationaal bekend is dat Nederland en in België de draaischijf zijn van dat illegale criminele netwerk van broedfok, is de vraag naar categorisering wel nodig. Hoeveel van die zesduizend

controles die u aangeeft, gaan naar de broedfok? Ik stel gewoon vast dat er een heel groot verschil bestaat tussen wat men op het terrein zegt en wat u aangeeft, namelijk dat er een verdrievoudiging is, wat een goede zaak is. Maar hoeveel daarvan gaat naar deze problematiek?

Dan is er nog een andere vraag. Ik onthoud dat u vier of vijf erkenningen hebt weerhouden. De recente rechtszaak tegen die Vlaamse broedfokkers verraadt dat daar een systematiek in zit en verdient op zich, in regelgeving of in controles, wel wat opvolging. Dat geldt ook voor het bilaterale akkoord met Hongarije. U hebt geen antwoord gegeven op de vraag of de situatie verbetert. U kunt mij evengoed nu zeggen dat het te vroeg is om dat te evalueren. Maar wat is de evaluatie op het terrein van het akkoord dat gesloten is met Hongarije? Wat is de evaluatie van de navolging van de quarantaineregels? Want er zijn toch heel wat kwekers en handelaars omdat het gewoon een financieel interessant model is.

Tot slot: u hebt ook een 'whitelist' die onbeperkte invoerrechten geeft aan de fokkers en handelaars die op die lijst staan. Hoe worden die fokkers en handelaars gescreend? Herbekijkt u die lijsten regelmatig? In de mail die de Poezenboot naar ons gestuurd heeft, wordt expliciet verwezen naar die whitelist als een bron van misbruiken.

Dit zijn toch nog vragen waarvan ik hoop dat u er wat duidelijker op kunt antwoorden. Ik zou verder graag schriftelijk een overzicht krijgen van die vier à vijf erkenningen die u hebt ingetrokken. Daar moet toch een dossier aan de grondslag liggen met een argumentatie en daar is dus wel een categorisering van de reden van intrekking van die erkenning. Het antwoord op de vraag naar cijfers mag schriftelijk worden bezorgd. Ik zou graag nog de antwoorden op deze vragen willen.

De voorzitter: Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Voorzitter, ik zou kort even willen aansluiten bij de vraag van collega Almaci, waarin ze aangaf dat er op dit moment een vrij verkeer is van goederen in Europa, wat de malafide fokkers toch wel vrij spel geeft om honden en katten massaal in te voeren naar Vlaanderen. Ik heb daar een bijkomende vraag over, minister. In 2024 wordt België voorzitter van de Europese Unie. We kunnen dan misschien toch wel proberen wat te verwezenlijken op het vlak van dierenwelzijn. Mijn vraag is dan ook de volgende: gaat u hier dan ijveren om een verbod in te voeren voor het vrij verkeer van levende dieren zodat die malafide fokkers niet meer massaal honden en katten naar Vlaanderen kunnen invoeren?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: In het kader van de Europese regelgeving heb ik al aangeduid dat we in Vlaanderen toch ook een voortrekkersrol spelen, in die zin dat we, niettegenstaande de Europese regels voor vrij verkeer van goederen en diensten, toch beperkingen opleggen en er ook voor zorgen dat de landen die honden exporteren naar Vlaanderen, aan onze regels worden onderworpen. Dat is al een grijze zone waarin we heel creatief te werk gaan, maar gelukkig ook in samenwerking met de betrokken exporterende landen.

U verwijst naar de Poezenboot. Zij contacteren met een zeer grote regelmaat mijn administratie, mijn kabinet met vragen allerhande. Daarbij heeft men op een bepaald moment bij wijze van protest tegen het overmaat van aanbod even gestaakt, wat vrij vreemd is vanuit de optie van dierenwelzijn. Gelukkig heeft men dat ook niet zo lang volgehouden. De Poezenboot is ook diegene die pleit voor de mogelijkheid voor asielen om dieren te importeren vanuit het buitenland. Het is dus een beetje raar dat ze zeggen dat ze vol zijn, maar dat ze wel willen importeren

vanuit het buitenland. Dat is misschien een tegenstrijdige stelling. Maar goed, daar komen we straks in een andere vraagstelling ongetwijfeld nog op terug.

U had vragen bij de cijfers van broodfok. Ook die kunnen we bezorgen, hoor. U noemt dat broodfok, maar er is een onderscheid: er zijn heel veel hobbykwekers, er zijn de beroepskwekers, er is de kwekerijhandel en er zijn de handelszaken. We hebben de cijfers van het aantal controles apart geregistreerd. Voor die groep van hobbykwekers, beroepskwekerijen, kwekerijhandelaars en handelszaken samen gebeuren er ongeveer zeshonderd controles op jaarbasis. Voor alle duidelijkheid: we spreken ook over enkele honderden instellingen. Maar u zegt dat we die niet controleren. Integendeel, u kunt die cijfers opvragen. Maar ik geef u even mee dat er alleszins een ordegrootte is van zeshonderd controles die daar jaarlijks gebeuren. Het is dus niet alsof we daarvan weggijken. Dat heeft ook een grote mate van efficiëntie, zeker als het gaat over controles bij kwekerijhandelaars en beroepskwekers. We weten dat er daar veel dieren zijn, dus dan kun je onmiddellijk bij één inspectie heel veel dieren gaan inspecteren.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, dieren zijn geen producten. Dat is een visie op andere levende wezens op deze planeet: zij hebben rechten, zij kunnen lijden, zij kunnen emoties doormaken en hebben een bewustzijn.

Het is belangrijk dat we in de Europese Unie stappen zetten om bijvoorbeeld in het debat over vrij verkeer ook eens dát debat aan te gaan. Ik kijk uit naar 2024 als een mogelijkheid om dat debat te starten. Tot het zover is, kan ik alleen maar vaststellen dat de problematiek van de broodfok al jaren echt problematisch blijkt, al zijn we vooruitgang aan het boeken. De schandvlek is dat ons land en ook deze regio echt een draaischijf zijn.

En als er dan fokkers zijn die niet de juiste vergunningen hebben, die bijvoorbeeld geen milieuvergunning hebben, die niet de juiste procedures hebben doorgelopen, die een verkeerde manier van werken hebben, dan dringt een evaluatie zich op.

Ik ben blij dat u zegt dat de cijfers die ik heb gekregen, niet kloppen en dat u ze mij wilt bezorgen. Het gaat over de grootteorde van een zeshonderdtal controles. Ik ben echt benieuwd. Ik zal ook blij zijn als ik de evaluatie van het Hongaarse akkoord van u zou kunnen krijgen. Want dat was toch een concrete vraag van mij. Als we voor verdere bilaterale akkoorden gaan, is het toch belangrijk om na te gaan of die bilaterale akkoorden überhaupt werken. Want als we er meer van gaan maken en ze blijken geen zoden aan de dijk te zetten, dan moeten we toch wel ingrijpen. Voor alle duidelijkheid: ik hoop op het tegendeel.

Een evaluatie van de cijfers kan maar als we weten welke richting het nu uitgaat. En een evaluatie van de whitelist waarbij men onbeperkte invoerrechten krijgt, kunnen we ondertussen nog wel doen, in de hoop dat het Europese debat over dierenrechten ooit de stap zet om dieren als meer dan louter producten te beschouwen.

Wat dat betreft, minister, denk ik dat er zowel qua controles bij ons als qua oefening binnen Europa echt nog wel wat werk is om de rotte appels eruit te halen. Want ze zijn helaas met veel en ze zijn heel vindingrijk. Daarover gaat straks onder andere ook mijn vraag.

En voor mij is er daarbij geen tegenspraak met de oproep die de Poezenboot doet. Ik begrijp wel waarom ze die oproep doen, al deel ik hem niet. Ze zeggen dat anderen gelijke invoerrechten krijgen en zij niet wanneer ze dieren zien die worden mishandeld in het buitenland. Ik begrijp dat vanuit de zorg voor het dierenwelzijn. Dat is om te voorkomen dat die dieren opnieuw worden geëxploiteerd. Want mijn

andere vraag gaat net over het feit dat die dieren ook worden verkocht tegen waanzinnige prijzen. Dus eigenlijk zou dat algemeen moeten stoppen. Ik verwijs naar de hoorzitting rond de bijtincidenten. Er is namelijk het grote probleem van een absoluut gebrek aan socialisatie, met een gevaar voor onze openbare orde en voor bijtincidenten als gevolg. Ik begrijp dus vanwaar die oproep komt, uit zorg voor het dierenwelzijn. En ik snap ook dat men daar eens is gaan staken. Men heeft dat als laatste redmiddel gezien.

Tot slot wil ik hier aan de collega's en algemeen in de commissie zeggen dat het misschien wel tijd wordt om effectief hoorzittingen te organiseren met de asielen en de opvangcentra. Want wij krijgen regelmatig verschillende mails met verschillende aspecten en het is zeer moeilijk om in wat u die disparate en diffuse omgeving noemt, ook qua oorzaken echt eens tot op het bot te gaan. Ik denk dat dat echt zou kunnen helpen. In die zin wil ik hier onderstrepen wat ons al een paar keer, niet alleen via de Poezenboot, maar ook via de andere, bekende dierenwelzijnsorganisaties is gevraagd, om echt eens dieper over deze problematiek van broedfok met hoorzittingen te kunnen debatteren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de opvang van tamme konijnen
– 477 (2022-2023)**

**VRAAG OM UITLEG van Ludwig Vandenhove aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de opvang van konijnen
– 548 (2022-2023)**

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, wij hebben de afgelopen jaren enorm veel tandjes bij gestoken met plannen om in ons land het aantal zwervkatten te verminderen. Dat zit nu genoegzaam in het bewustzijn van de lokale besturen et cetera. Ondertussen blijkt dat er een problematiek aan het ontstaan is bij de opvang van tamme konijnen. Vanuit het veld wordt aangegeven dat als er niet wordt ingegrepen, de problematiek van losgelaten tamme konijnen die van zwervkatten zal beginnen te imiteren, met overvolle dierenopvangen en stijgende cijfers. Opnieuw is het de vraag of het een corona-effect is, dan wel of het een economische maatregel is omdat men die diertjes geen eten meer kan geven.

Minister, kunt u de cijfers van de afgelopen vijf jaar over de opvang van tamme konijnen in Vlaanderen bezorgen? Kunt u daarbij de evolutie geven? Hoe evalueert u die evolutie?

Konijnen zijn groepsdieren. Veel konijnenleed heeft vaak te maken met een gebrek aan kennis van de aard van dit dier, hoewel ze, na honden en katten, een van de grootste groepen huisdieren zijn. Welke maatregelen zijn er in het verschiet of zijn er al uitgevoerd om daarrond aan sensibilisering te doen bij de kwekers en de houders?

Kent u het initiatief 'Behandel het huiskonijn beter', dat in Nederland een vrijwilligersinitiatief is geweest? Het stelt negentien maatregelen voor aan de politiek. Wat vindt u van die negentien maatregelen? Welke van die maatregelen zou u eventueel bij ons willen implementeren?

Indien u de problematiek voldoende groot zou achten, overweegt u dan om een specifiek beleid te voeren met betrekking tot de losgelaten tamme konijnen of zwerfkonijnen, naar het voorbeeld van de zwerfkattenplannen?

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Ik zal niet alles herhalen. Ik sluit mij graag aan bij de vraag van collega Almaci.

De nadruk van de meeste dierenasielcentra ligt op de opvang van honden en katten. Ze zijn niet zo vertrouwd met de opvang van konijnen. Toch worden ze geconfronteerd met steeds meer tamme konijnen die moeten worden opgevangen, en dat op een ogenblik dat hun opvangcapaciteit al ver overschreden is. Men schaft zich vaak in een impulsaankoop een konijn aan. Maar het zijn geen gemakkelijke huisdieren om te houden. Dat leidt tot het zeer specifieke probleem van het uitzetten van deze dieren. Dat is niet evident, omdat zij in de loop der jaren al hun natuurlijke overlevingsinstincten hebben verloren.

De drempel om een konijn te kopen is zeer laag, onder andere op markten maar ook in dierenwinkels. Er zijn dus te weinig drempels om impulsaankopen te beperken.

Minister, hebt u zicht op de evolutie van het aantal opgevangen konijnen doorheen de jaren? Voor Nederland bestaan er zulke onderzoeken. Zou het niet goed zijn indien we dat ook voor Vlaanderen doen?

Bekijkt u eventueel een verbod op de vrije verkoop van konijnen in winkels en op markten?

Minister, wat denkt u over het eventuele invoeren van een castratieplicht, zoals dat ook geldt voor katten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat betreft de vraag naar cijfers: die staan op de website van Dierenwelzijn. Vroeger hanteerden we een grote categorie 'knaagdieren', waar ook de konijnen bij zaten. Sinds 2021 is er een aparte categorie voor konijnen. U kunt op de website lezen dat we, dankzij de Vlaamse asielen, een opvang van 3793 konijnen konden realiseren. Er is, volgens onze informatie, gelukkig geen melding van een overpopulatie.

De afdeling Dierenwelzijn legt momenteel, via verschillende wegen en kanalen, de klemtoon op informatieverstrekking en sensibilisering over het houden van konijnen. Ik kan u daar heel veel voorbeelden van geven. We geven uitgebreide informatie over het houden van konijnen en hun noden op onze website www.huisdierinfo.be, waar er een fiche over elke diersoort is. Die fiche geeft info over de vereisten om bepaalde dieren te houden, gelet op hun welzijn. Dat gaat over voeding, huisvesting, verzorging en gezondheid, ook van konijnen. In 2021 hebben we een campagne gevoerd over het belang van het verrijken van je huisdier, in samenwerking met Radio 2. Er werden filmpjes gemaakt over verrijking bij konijnen en andere diersoorten zoals reptielen, katten en geiten. Daarnaast zijn er verschillende campagnes geweest waarbij ook het aanbod van konijnen in het asiel in beeld kwam. Tijdens de campagne 'De perfecte klik', over asiieldieren, was het konijn een van de campagnebeelden. We gaan dat hernemen in een volgende campagne. In de campagnes met Radio 2 werd, zowel in 2019 als in 2020, tijdens de uitzending een nieuwe thuis gezocht voor een konijn uit het asiel, waarbij telkens een expert vertelde over de noden van een konijn en de vereisten bij het houden van een konijn. Eind 2021 was er de campagne over de doordachte

aankoop, waarmee we impulsaankopen wilden tegengaan. Ook daar speelden konijnen een rol.

Het initiatief in Nederland betreft een petitie waarbij een groep van particulieren, dierenartsen en asielen vragen om negentien specifieke maatregelen te nemen met betrekking tot de konijnenhouderij. Ik overloop enkele van die maatregelen en geef een reactie, maar verschillende van de voorgestelde maatregelen hebben al een toepassing gevonden in Vlaanderen.

Wat betreft de maatregelen over het vergroten van de kennis: daarover heb ik al voorbeelden gegeven. Ook de maatregel om goede opvang te erkennen met een beschermde titel, doen we met de erkenning van asielen.

Deze maatregel is misschien iets meer controversieel. Voor de voorgestelde maatregel om de invoer van konijnen uit het buitenland te verbieden, zitten we meteen bij het vrij verkeer van goederen in de Europese Unie. Het is in dit geval van een totaal andere orde dan in het geval van honden. We hebben geen indicatie dat dit vandaag een overvloedige problematiek is op het vlak van welzijn.

De invoering van een persoonsgebonden 'konijnenhoudbewijs', net zoals het rijbewijs met een minimumleeftijd van 18 jaar, is een disproportionele maatregel en valt bovendien moeilijk te controleren. Dat je een rijbewijs moet hebben om een konijn te kunnen houden, is disproportioneel en van dien aard dat dit het maatschappelijk draagvlak voor dierenwelzijnsmaatregelen erodeert. Ook over een fok- en houdverbod voor scholen, zorginstellingen en dergelijke, worden ons geen problemen gemeld. Eerder het tegendeel is waar: het kan een sterk sensibiliserend effect hebben voor kinderen. Zo leren ze verantwoordelijk om te gaan met dieren, in dit geval met konijnen.

Er was ook de vraag of we geen maatregelen kunnen opleggen voor konijnen, zoals we doen voor zwervkatten. Het louter toepassen van de wetgeving op zwervkatten op konijnen, is een al te simplistische oplossing. Een konijn is een ander dier dan een kat, met een andere behoefte en een andere fysiologie. Het wordt ook op een andere manier en via andere kanalen verhandeld. Gelukkig kampen we niet met overpopulatie of een problematiek van zwervkonijnen. Dat is niet vergelijkbaar met de problematiek van zwervkatten. Ook het opleggen van een sterilisatieplicht is buiten proportie en moeilijk te controleren, gelet op de diverse kanalen via dewelke konijnen worden aangeboden. We stellen ook vast dat dierenasielen konijnen in eigen opvang niet steriliseren. Dit illustreert dat er tussen droom en daad bij deze praktijk wel wat in de weg staat.

Het is duidelijk dat de maatregelen die in de Nederlandse petitie worden voorgesteld, niet altijd implementeerbaar zijn. Daarnaast moet steeds nagegaan worden op welke wijze mogelijke regelgevende initiatieven, die op papier interessant lijken, gehandhaafd kunnen worden. Konijnen zijn, na honden en katten, wellicht het meest gehouden huisdier. Indien de inspectiedienst welzijnsproblemen vaststelt bij konijnen, wordt er gepast opgetreden.

Ik bekijk sowieso stelselmatig of er nood is aan bijkomende voorschriften en verplichtingen. Los daarvan blijven we doorgaan met sensibiliserende campagnes, zoals er eerstdaags opnieuw twee op stapel staan.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, wat de cijfers betreft heb ik effectief op de website gekeken. Maar voor 2019 staat er gewoon een categorie 'andere'. Het gaat over honden, katten en 'andere'. In 2020 werden er 3150 konijnen binnengebracht, in 2021 3793. Wat mij vooral opviel – en dat is de reden waarom ik de vraag naar evolutie stelde – was dat naast de instroom ook de uitstroom wordt weergegeven.

In 2020 was er een verschil van misschien 300 of 400, in 2021 ging het over meer dan 1000. Die cijfers bevestigen het gevoel dat heerst in het veld, namelijk dat de problematiek aan het stijgen is. Want wat gebeurt er als de dieren geen nieuwe plek krijgen? Die worden natuurlijk geëuthanaseerd. Vanwege die grote kloof tussen in- en uitstroom in 2020 en 2021, heb ik die vraag gesteld.

Ik kan alleen maar onderstrepen wat u zegt, namelijk dat konijnen naast honden en katten een van de grootste groepen huisdieren zijn. Sensibilisering daarrond is dan ook heel belangrijk.

Over de negentien maatregelen: het zal u niet ontgaan zijn dat we in de codex voor dierenwelzijn die wij vorig jaar hebben ingediend, hebben aangegeven dat we, net zoals in Wallonië het geval is met mensen die dieren hebben mishandeld, willen overgaan tot een bewijs van verantwoordelijkheidszin. Dat is een soort van rijbewijs. Ik begrijp dat u zegt dat het te streng is zoals men het nu in die negentien maatregelen voorstelt. Ik kan u daarin volgen. Maar we moeten overwegen of we toch niet het Waalse voorbeeld moeten volgen om aan eigenaars van dieren, op zijn minst op het moment dat zij al eens veroordeeld zijn, toch op een of andere manier de verantwoordelijkheid tot het houden van dieren te ontnemen totdat zij zich beter gedragen. Maar dat is een ander debat.

Ik ben blij dat we al een aantal toepassingen hebben in Vlaanderen. Ik maak mij zorgen over de stijgende cijfers. Ik zou niet graag hebben dat we over een aantal jaren vaststellen hoe de problematiek ons boven het hoofd aan het groeien is. Het zou kunnen dat asielen vandaag niet castreren omdat ze de overweging maken dat het te veel kost. Ze richten zich misschien op de andere dieren. Ik kan die kwalitatieve evaluatie niet maken omdat ik daarover met hen nog niet in debat ben gegaan. Maar ik hoop dat we in ieder geval goed monitoren dat het niet dezelfde richting uitgaat als de zwervkatten, met alle gevolgen van dien. Ik heb begrepen dat het op uw radar staat.

De voorzitter: De heer Vandenhove heeft het woord.

Ludwig Vandenhove (Vooruit): Ik heb relatief weinig toe te voegen aan de antwoorden en de bijkomende vragen van de collega. Er gebeurt effectief veel sensibilisering en preventie. Het is goed dat dit herhaald en voortgezet wordt, zoals u met een aantal concrete acties heeft aangegeven.

Ik blijf mijn twijfels hebben of dat voldoende is en of we niet moeten kijken naar de bijkomende voorstellen die ikzelf en mijn collega hebben gedaan. Het gaat dan enerzijds over een verbod op de vrije verkoop, en anderzijds over die castratieplicht. Ik verschil hierover met u van mening. Ik denk dat dit niet buiten proportie is en dat het goed is dat we effectief de cijfers in het oog houden. Iemand die met een dierenasiel bekend is, weet dat ze hoofdzakelijk gefixeerd zijn op katten en honden, en veel minder op andere dieren, waaronder konijnen.

Ik volg alleszins verder op in welke mate sensibilisering en preventie helpen, en of het toch niet nuttig is om naar een aantal bijkomende maatregelen te gaan die zaken opleggen. Mij lijkt dat in dit geval niet disproportioneel. Maar goed, dat is een kwestie van van mening te verschillen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de waarschuwing van asielen over de invoer van straatdieren uit het buitenland – 632 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, u hebt er daarnet zelf al naar verwezen. Er zijn er die heel graag dieren willen redden die in het buitenland aan hun lot worden overgelaten, vanuit hun groot hart voor dierenwelzijn. Maar er is tegelijkertijd ook een waarschuwing van andere asielen over de invoer van straatdieren uit het buitenland.

Helaas, de rode lijn is weer dezelfde: winstgevendheid. Er wordt altijd creatief gezocht naar manieren om het hart van mensen aan te spreken. En er gaat geen dag voorbij of er worden weer nieuwe technieken gevonden. En een daarvan gebeurt in het kielzog van mensen die windhonden zijn gaan redden uit Zuid-Europa nadat die na de races gewoon gedumpt werden. Nu zijn er ook broedfokkers die inspelen op de emoties van argeloze burgers, en dieren verkopen onder het mom van gedumpte racedieren of straatdieren in een ander land. En dus krijgen de asielen de vraag om honden op te vangen die uit het buitenland zogenaamd werden gered, zoals gedumpte jachthonden, racehonden en zwervhonden. Spanje, Portugal, Griekenland en ook Roemenië blijken de belangrijkste herkomstlanden.

Er worden vzw's opgericht, die die dieren naar hier halen nog voor er een baasje gevonden is. En zij vragen tot 500 euro vergoeding voor het redden van zo'n dier. Heel vaak gebeurt dat ook zonder dat zij onderzoek hebben gedaan naar wat het karakter van dat dier is, wat dat dier allemaal aan trauma's heeft meegemaakt. Dat kan dat dier onvoorspelbaar maken. Ik heb daarnet al verwezen naar de hoorzitting over bijtincidenten hier.

Er worden schrijnende foto's gepubliceerd op websites, zelfs op www.2dehands.be, over dodingsstations. "Dit dier heeft dringend een baasje nodig, wie wil het kopen?" Als men het naar hier haalt, dan kost de invoer en de inentingen honderden euro's, zo klinkt het. Voor een burger met de juiste intenties is het onmogelijk om bij die aanbieders het kaf van het koren te scheiden. De fundamentele vraag is of het wel een goed idee is om dit te doen. Het is immers zeer moeilijk om de noden van de dieren in kwestie op voorhand en vanop afstand in te schatten.

Ik vroeg mij af of de problematiek op uw radar staat. Hoeveel van dat soort vzw's, die specifiek dit soort straatdieren en zwervdieren opvangen in het buitenland en hier aan de man willen brengen, bestaan er? Hoeveel daarvan doen dat tegen betaling? En klopt het aanvoelen van het veld dat dat aantal toeneemt?

Welke initiatieven hebt u eventueel al gepland wat betreft sensibilisering, screening van advertenties, controles en samenwerking met de herkomstlanden? Deze dieren komen eerder uit Zuid-Europese landen, met uitzondering van Roemenië. Soms is het hart sterker dan het verstand, en kopen mensen dieren waar ze echt niets over weten vanuit het idee goed te doen. Dan gebeuren daar grote ongelukken mee en eindigt zo'n dier opnieuw in een asiel, om daar geëuthanaseerd te worden.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Bedankt. Het is een langlopende discussie. Ik denk dat u goed de pijnpunten aanduidt. Het is ook geen nieuw gegeven. Twintig jaar geleden ging het vooral over de invoer van Spaanse windhonden en galgo's, nu zijn die

activiteiten ook uitgebreid naar andere landen. Een land dat zeer regelmatig opduikt is Griekenland, en in toenemende mate ook Roemenië en Bulgarije. Dat heeft natuurlijk ook te maken met de toetreding tot de Europese Unie.

Die tendens zorgt natuurlijk voor bezorgdheid bij verschillende landen van bestemming. Want per definitie is de voorgeschiedenis van die betrokken dieren niet gekend, wat ons vragen doet stellen over hun gezondheid, maar ook over de mate van socialisatie. Het is ook zinvol om de vraag te stellen of het zinvol is om honden naar hier te vervoeren als onze eigen dierenasielen vol zitten. Wat de problematiek van gezondheid en socialisatie betreft: als het effectief gaat over straathonden, dan zijn die op latere leeftijd niet meer socialiseerbaar. Uiteindelijk worden die dan door de betrokken adoptanten opnieuw afgestaan. Die hebben hier dan ook geen mooi leven.

Wat is de regelgeving vandaag? Dierenasielen mogen geen honden importeren. Dat betekent dat de straat- en asielhonden uit het buitenland niet anders dan rechtstreeks naar de adoptant kunnen gaan. De huidige verenigingen worden dus niet erkend. Ik kan u daarom ook geen opsomming geven, want ze worden niet erkend. Ze mogen enkel bemiddelen en honden vanuit een asiel in het buitenland rechtstreeks bij de adoptant in Vlaanderen plaatsen. Maar we weten dat daar creatief mee wordt omgesprongen.

Ik weet dat er voor- en tegenstanders zijn van de invoer van straat- en asielhonden. Er zijn de voorstanders, zoals de vele organisaties die deze honden invoeren. Er zijn de betrokken eigenaars, die terecht emotioneel gedreven zijn door de motivatie om de honden in nood te helpen. Dan is er de andere groep, onder wie de dierenartsen. Die groep focust op de gezondheidsrisico's en de gedragsrisico's die verbonden zijn aan de invoer daarvan. Daarenboven wordt ook nog verwezen naar de druk op asielen vandaag.

Ik heb de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn toch nog eens gevraagd wat daar de vernieuwde inzichten ter zake zijn. Dat leidde tot een duidelijk advies. De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn zoemde vanuit de praktijk in op de risico's. De dierenartsen krijgen op consultatie baasjes van straathonden over de vloer die echt getuigen van gedragsproblemen, van gestoord gedrag. Dierenasielen moeten ook in toenemende mate zulke honden opvangen omdat de baasjes er eenvoudigweg geen raad mee weten.

Wat betreft de discussie: sommigen zeggen dat asielen ook de mogelijkheid moeten krijgen om te importeren. De Raad van Dierenwelzijn helt over naar de andere kant en bepleit eerder, als die zou mogen kiezen, een totaalverbod op de import. Ik probeer initiatieven te nemen voor de registratie van de invoerende organisaties te zorgen zodat we daar toch een beter beeld van krijgen en zodat we het kaf van het koren kunnen scheiden. Er zijn veel bonafide organisaties werkzaam, maar nu hebben we er geen duidelijk zicht op en beschik ik dus niet over cijfers. Daarenboven weten we dat sommigen – zoals u ook terecht alludeerde – misbruik maken van de dierenliefde van de kandidaat-adoptanten en hen gewoon misleiden voor financieel gewin. In sommige gevallen valt trouwens ook te betwijfelen of het gaat over honden die voor adoptie werden opgegeven of dat het straathonden zijn.

Verder wil ik het risico op gezondheids- en gedragsproblemen bij de ingevoerde honden verkleinen. Ten behoeve van de bonafide organisaties wil ik er toch ook voor zorgen dat organisaties die de honden invoeren een grotere verantwoordelijkheid dragen over het soort hond dat ingevoerd wordt en de match met de kandidaat-adoptant. Het zal hoe dan ook een uitdaging blijven om hierin stappen vooruit te zetten. Er zijn veel organisaties waarvan de zetel niet op Vlaams grondgebied gevestigd is en waarvan de controle en erkenning dus ook een

moeilijkheid zijn. De adoptie gebeurt bovendien op basis van een foto en een beschrijving van het dier waardoor er op Vlaams grondgebied zelfs geen sprake meer is van een transactie. De honden worden dus gewoon vanuit het buitenland naar hun baasje in Vlaanderen vervoerd. Maar het zou zinvol zijn als we zorgen voor een erkenning van organisaties hier in Vlaanderen, dat dat dan misschien ook kan fungeren als een soort kwaliteitsmerk en dat we een onderscheid kunnen maken tussen diegenen die op het internet circuleren zonder een effectieve basis hier in Vlaanderen en anderzijds de bonafide Vlaamse organisaties ter zake.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, het staat op de radar. Er is geen registratie van de vzw's. Het is inderdaad een heel goed idee om dat te doen en om daar ook voorwaarden aan te koppelen: je krijgt geen registratie als je niet voldoet aan de voorwaarden die gevraagd worden rond matching enzovoort. Er is de vraag – daar moet ik zelf eens naar kijken – naar de internationale regelgeving of je kunt eisen dat diegenen die hier dieren verhandelen hier een aanspreekpunt hebben of op zijn minst een juridische zetel – dat klinkt nu heel zwaar –, of toch een plaats hebben waar zij ter verantwoording geroepen kunnen worden. Dat komt erop neer dat zij eigenlijk geen handel mogen drijven, of het nu is uit bonafide redenen, dan wel om er munt uit te slaan. Je kunt als Vlaanderen toch wel een voorwaarden criterium opstellen als men van plan is om dat in Vlaanderen te doen, dat men toch op de een of andere manier rekening moet houden met de Vlaamse administratie en de criteria, want handel wordt ook gereguleerd. Je kunt eigenlijk gaan zoeken naar manieren om de registratie en de regulatie te doen, om daar een soort grondgebonden aanwezigheid rond te vragen.

Zodra de registratie er is, weet je natuurlijk ook wel meteen welke vzw's hier effectief gevestigd zijn en welke niet. Er kan bijvoorbeeld aan diegenen die ook bonafide zijn in de landen van herkomst gevraagd worden om zich te liëren aan vzw's hier. Er zijn dus echt wel manieren denkbaar om die stromen beter te organiseren en zoveel mogelijk het misbruik eruit te halen. Ik begrijp uit uw antwoord dat er effectief een stijging is. Het aanvoelen van de asielen klopt dus duidelijk wel.

Ten slotte, naast preventie, naast screening, naast het bekijken van de advertenties, is het toch belangrijk om rond die matching echt te kijken hoe we de problematiek ernstig kunnen aanpakken. Ik ken het antwoord ook niet, hoor. Uit de hoorzitting is gebleken dat de dieren die echt problematisch zijn, die echt zwerfdier zijn of die echt gedumpte zijn als racedier, heel vaak met hele grote gedragsproblemen kampen en dat men dan vaak met de beste bedoelingen een dier in huis haalt dat gewoon gevaarlijk is voor het gezin. Men zet dat dan in een hok in de tuin of dumpet het in een asiel. Het gevolg? Men laat het daar uiteindelijk evengoed inslapen. Daar zit toch heel veel schrijnends achter. Die matching is echt een enorm pijnpunt. Ook hier moeten we kijken hoe we in dezen de best practices die er ook elders bestaan beter kunnen toepassen.

Tot slot ben ik voorstander van de positie die de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn inneemt. Ik zou het liefst een totaalverbod hebben. Want voor diegenen die het wel met een warm hart voor dierenwelzijn doen, is het natuurlijk pijnlijk om te zien dat zij het niet kunnen doen en dat anderen ongereguleerd kunnen invoeren. Opnieuw: daar bots je op de Europese regelgeving van vrij verkeer van goederen en diensten terwijl we eigenlijk niet te maken hebben met producten, met goederen. Je krijgt dan iets disproportioneel dat je moeilijk kunt verdedigen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Allessia Claes (N-VA): Ik zou nog even willen tussenkomen. Minister, ik heb gezien dat het advies zelf nog niet openbaar is. Kunt u dat openbaar maken zodat ook de diensten die juridische mogelijkheden kunnen bekijken?

Minister, u spreekt over de registratie van de invoerorganisaties en u hebt concreet gezegd dat u bijvoorbeeld kijkt naar een erkenning van die organisaties, naar een soort van kwaliteitslabel. Hebt u daarvoor al concrete stappen ondernomen?

Ik denk ook dat we moeten opletten. Het enkel registreren van die onwettige invoer gaat het probleem nog niet helemaal verhelpen en daarom kijk ik ook naar de handhaving. Wordt daarmee een link gelegd?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We trachten momenteel op grond van het advies een regelgeving uit te werken. Dat is uiteraard niet simpel als je zou pleiten voor een totaalverbod. Ik heb dat juridisch laten onderzoeken en dat gaat niet in een Europa van een vrij verkeer van goederen en diensten. Dat hebben we laten bekijken. Ik denk dus dat de doelstelling inzake regelgeving is om de bonafide organisaties in dezen, die er absoluut wel zijn, te erkennen, om zo het kaf van het koren te kunnen scheiden. Dat vergt nog wel wat initiatieven maar we zijn ermee bezig.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Meyrem Almaci aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het doden van eendagshaantjes – 670 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, ik heb een tijdje geleden een schriftelijke vraag gesteld aan minister Brouns over de dieren die niet van nut zijn voor de hele landbouwsector. Dat gaat over de ruiming van kadavers van landbouwdieren, maar ik heb ook gevraagd wat de cijfers waren met betrekking tot het doden van eendagshaantjes in ons land. Eieren worden uitgebroed voor de legindustrie. Daar heb je leghennen voor nodig. Als uit zo'n ei een haantje komt, dan kun je daar eigenlijk niks mee doen. Dat is overbodig. Die worden dus vernietigd. Iedereen kent de beelden van de hakselaars. Gelukkig gaat het in Vlaanderen voornamelijk over vergassing. De nieuwe cijfers die ik heb gekregen van de minister van Landbouw, tonen echter dat er een stijging is met een derde sinds de laatste cijfers die we hadden, die van 2015. Dat was via een collega van de toenmalige sp.a. In 2015 waren het er 15 miljoen, maar anno 2021 zaten we aan 23,63 miljoen eendagshaantjes die werden vernietigd. Dat zijn bijna 65.000 kuikens per dag. Het is heel opmerkelijk dat we ter zake geen vooruitgang boeken. Per 1 januari komt er zowel in Frankrijk als in Duitsland immers een verbod op het doden van eendagshaantjes. Eigenlijk is mijn vraag dus heel eenvoudig. Het is een problematiek waarover al zoveel jaren wordt gedebatteerd. Ondertussen is het probleem verder geëxplodeerd. Wanneer volgt Vlaanderen eindelijk met een verbod op het doden van eendagshaantjes, gezien het feit dat onze buurlanden daar nu al mee starten?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Uw voorstelling van de zaken is wel een beetje kort door de bocht. Ik zou zeggen: was het maar zo. Ik heb al heel veel Vlaamse middelen gependend aan onderzoek ter zake, dus naar geslachtsbepalingstechnieken in het ei die alle factoren dekken opdat we dat op grotere schaal zouden kunnen invoeren. Dat wil zeggen, een hoge doorvoersnelheid, een hoge accuraatheid en een goede kostenefficiëntie. Bovendien wordt net in functie van het dierenwelzijn

het geslacht het best zo vroeg mogelijk bepaald, zonder negatieve invloed op de verdere ontwikkeling van het embryo. Tot slot moet de technologie ook nog eens toepasbaar zijn op alle kippenrassen. Het is zo dat Duitsland en Frankrijk een initiatief hebben genomen, maar beide landen beschikken niet over gegevens die aangeven dat het verbod ook daadwerkelijk werkt in de praktijk. Zo hebben we vastgesteld dat er eieren worden uitgevoerd naar buurlanden om daar gewoon te worden uitgebroed, of dat de kuikens worden uitgevoerd. Er zijn ook nog andere achterpoortjes die welig tieren. In Frankrijk is het verbod trouwens beperkt tot bruine rassen, met als gevolg dat er nog eendagskuikens mogen worden gedood, bijvoorbeeld voor de diervoeding.

Er zijn vandaag meerdere technieken beschikbaar, bijvoorbeeld op basis van DNA-analyse, hormonale bepalingen, al dan niet gebruikmakend van massaspectrometrie, nabijinfraroodspectroscopie, en er is er ook een op basis van genetische manipulatie. Die laatste techniek kunnen we echter al buiten beschouwing laten, want die is niet toegelaten in Europa. Er zijn echter nog belangrijke tekortkomingen aan de respectieve systemen die een brede uitrol verhinderen. Een daarvan is de soms lange analysetijd van de eieren. Bij de meeste technieken duurt het twintig minuten tot een uur alvorens men resultaat heeft. Verder ligt de gevoeligheid nog niet overall op de gewenste 98 procent. Dat is namelijk de huidige accuraatheid waarmee eendagskuikens kunnen worden gesekt. Tot slot werken sommige technieken pas relatief laat in de incubatie, wat dan weer nefast is voor het dierenwelzijn. Waarom? Als die technieken na dag zes van de incubatie worden toegepast, kan niet worden vermeden dat het kuiken in het ei pijn ervaart. Er is discussie over wat de grens is voor pijnveraring, maar er is geen discussie over dat dat zich situeert in de periode tussen zeven en veertien dagen.

Er zijn bij mijn weten geen geslachtsbepalingstechnieken beschikbaar die, gebaseerd op de eerder vermelde succesfactoren, de 'in-ovo sexing' voor dag zeven kunnen doen. De pijnperceptie van kuikentjes in het ei begint, zoals gezegd, zich ergens tussen dag zeven en dag veertien van de incubatie te ontwikkelen. Sowieso is men het erover eens dat er vanaf dag veertien sprake is van pijn. In Frankrijk moet de geslachtsbepaling gebeuren voor dag vijftien van de incubatie, omdat de haantjes dus mogelijk pijn kunnen ervaren. In Duitsland zou vanaf 1 januari 2024 in-ovo sexing worden verplicht voor dag zeven, maar daar is vandaag nog geen commerciële techniek voor beschikbaar. Je geeft zo natuurlijk een vrij verwarrend signaal. Je legt nu een verplichting op, maar je zegt al dat men over twee jaar een bijkomende verplichting opgelegd zal krijgen en dat men zijn toevlucht zal moeten zoeken tot nieuwe technologie, maar die technologie bestaat nog niet. Zo ga je natuurlijk de investering in huidige technologie afremmen, want de normen worden strenger over twee jaar.

Ik ondersteun onderzoek aan de KU Leuven om een techniek te ontwikkelen die het geslacht kan bepalen, en dit ook voor dag zeven. Daar blijven we budgettair dus aanzienlijk op inzetten.

Een mogelijk verbod op het doden van eendagskuikens heb ik ook op de agenda gezet van de EU-Landbouwrap. Tot die maatregel wordt natuurlijk het best op EU-niveau beslist, om een gelijk speelveld te creëren, dat spreekt voor zich, maar vooral ook om te vermijden dat ingevolge het verbod bepaalde praktijken worden geëxporteerd naar andere lidstaten, waardoor de maatregel zijn effect totaal zou missen en integendeel zou zorgen voor een verhoogd transport van eendagskuikens naar de landen waar het verbod niet geldt.

Los van het onderzoek dat we zelf stimuleren en financieren, blijf ik dus sowieso de markt verkennen in functie van technieken die beantwoorden aan de gestelde vereisten. Ik wil die desgevallend ook laten proefdraaien in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, soms is iets wél zo eenvoudig als het is. In Frankrijk en Duitsland komt er per 1 januari een verbod. U kunt alle nadelen van het verbod en de overgangstermijn en dergelijke aangeven, maar voor een minister die in deze commissie al herhaaldelijk heeft gesteld dat hij een voorloper wil zijn in Europa vind ik uw antwoord vandaag ongelooflijk teleurstellend.

Er is een explosie van het aantal eendagshaantjes dat wordt gedood en als overbodig wordt beschouwd. We zitten aan bijna 24 miljoen van die dieren die worden gedood. Per dag zitten we aan hallucinante cijfers: meer dan 64.000, zoals ik u daarnet heb gezegd. Soms is iets zo eenvoudig als het is, en is het gewoon een kwestie van het bepalen van het ambitieniveau. Je kunt alles wegedeneren en uitstellen tot sint-juttemis, maar ik heb in alle eerlijkheid niet de tijd om alle argumenten te vermelden die ik spontaan vanuit het veld heb gekregen. Zij zeggen dat de betrouwbaarheid 98 procent is, maar u zegt dat er nog via achterpoortjes wordt uitgevoerd. Maar omgekeerd wordt er vandaag ook nog altijd ingevoerd. Er wordt vandaag aangegeven dat er regelmatig kuikens zonder kuikendoden worden geboren, en dat er vanuit de maatschappij, bij supermarkten en retailbedrijven, zo'n hetze is ontstaan dat men eigenlijk geen eieren meer wil, tenzij dat gepaard gaat met een verbod op het doden van kuikens. In Duitsland is er bijvoorbeeld een run ontstaan op eieren waaraan geen kuikendoden te pas is gekomen.

Er is een debat over de vraag wanneer een embryo in het ei pijn ervaart. Door degenen die de eieren screenen wordt gezegd dat er bij een kippenembryo pas hersenactiviteit is vanaf dag dertien. Ik ben er absoluut voorstander van dat dit wordt uitgeklaard, maar een dier dat al geboren is doden is nog altijd veel erger dan een embryo doden. Waar zijn we mee bezig? We zijn alle mogelijke argumenten aan het gebruiken om de problematiek om te keren. U verwijst naar de langdurige analysetijd – aan mij wordt verteld dat die een heel stuk korter is –, maar dan lijkt het erop of je ei per ei gaat screenen, het ene na het andere, terwijl het gaat over duizenden eieren tegelijkertijd. Ondertussen kan die methode drieduizend eieren per uur verwerken, met als meerkost voor de consument 1 tot 3 eurocent. Er komt een moment in het debat waarop je moet vaststellen dat alle mogelijke argumenten tegen iets volstrekt niet meer opwegen tegen de voordelen van stoppen met het doden van eendagskuikens. Op dat punt zijn we aanbeland. Ik wil hier volgend jaar niet opnieuw zitten met weer een hoger cijfer van gedode eendagshaantjes, terwijl men in Duitsland en Frankrijk heeft gezegd dat er tegen het einde van dit jaar een oplossing moet zijn.

Ik ben het er dus absoluut niet mee eens dat er vandaag geen methoden zijn om die eieren te screenen. Ik ben het er niet mee eens dat de markt er niet naar vraagt. Consumenten vragen daar wél naar.

Het zou vandaag al een fantastisch begin geweest zijn als u in deze commissie had gezegd dat u de brief steunt die Frankrijk en Duitsland, samen met onder andere Luxemburg en Ierland en nog een rits andere landen, naar de Europese Unie hebben gestuurd om de marktverstoring te stoppen en een verbod op het doden van eendagshaantjes in te dienen.

Minister, gaat u de brief die gestuurd is vanuit Frankrijk en Duitsland, gesteund door Luxemburg, Ierland en andere landen, mee ondertekenen?

Mijn tweede vraag: u hebt net als ik die brief gekregen vanuit de sector. Daarin wordt aangegeven dat het wél mogelijk is om met voldoende accuraatheid van 98 procent te screenen, en dat dit wél kan met een beperkte kostprijs, namelijk 1 tot 3 eurocent, en wél met een voldoende capaciteit per uur. Als we u dat zwart-op-wit kunnen aangeven, gaat u dan akkoord met een verbod? Iets zegt mij dat dit

meer te maken heeft met de situatie in de landbouwsector en dat men dit zolang mogelijk wil uitstellen, dan dat het over dierenwelzijn gaat.

Ik herhaal: soms is iets zo eenvoudig als het is. Ik denk dat de argumenten om dit in stand te houden vandaag niet meer opgaan.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik herhaal dat in Frankrijk eieren worden uitgevoerd naar Oost-Europa om daar uitgebroed te worden en vervolgens verhakseld te worden. En twee, er worden ook kuikens zelf uitgevoerd naar Oost-Europa, ook om daar verhakseld te worden. Dan is de vraag wat je dan gewonnen hebt.

Ik werk op twee fronten: één, op Europees niveau. Net hebben we met enkele landen de thematiek ook op de agenda van de Landbouwrraad willen zetten, net om te verhinderen dat er zulke omwegen zouden kunnen plaatsvinden, dat je het probleem letterlijk en figuurlijk exporteert. Twee, we blijven inzetten op onderzoek en nieuwe technieken, waarbij we effectief vooruitgang boeken.

Ik wil onze sector absoluut verplichtingen ter zake opleggen, maar dan moet ik dat ook wel geloofwaardig kunnen doen, namelijk op voorwaarde dat die techniek erin slaagt om aan geslachtsbepaling te kunnen doen, zonder dat het embryo daardoor pijn ervaart – wat op zich een probleem is, dat de techniek ook beantwoordt aan de vragen inzake doorvoersnelheid en accuraatheid, en dat je ook inzake kosten-efficiëntie iets realistisch kunt opleggen. Als we daar zijn, wil ik perfect schakelen, absoluut. Maar momenteel schort er daar wat aan, en dus zorgen we er enerzijds voor dat we zelf onderzoek financieren, om net die doelstelling te bereiken. Als er technieken bestaan die beantwoorden aan die vereisten, ben ik altijd absoluut bereid om die te laten proefdraaien in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Almaci heeft het woord.

Meyrem Almaci (Groen): Minister, u hebt niet geantwoord op mijn vraag of u de brief steunt. U kunt verwijzen naar wat er slecht is aan het Franse model en geloof mij, ik heb gerust ook mijn bedenkingen bij het Franse model, dat geen belofte is aan de consument, terwijl de consument in heel Europa echt duidelijk vragende partij is. Ik heb u daarnet het voorbeeld gegeven van wat er in Duitsland is gebeurd. Als de consument kan kiezen en wil kiezen, kiest hij ook effectief voor eieren die tot stand zijn gekomen zonder kuikendoding bij de leghennen die in zo'n systeem zitten. Maar de gebreken van het Franse model mogen geen argument zijn om te zeggen dat we er nu niet mee verdergaan.

Dat moet u beter doen. Dat is ook altijd uw houding in deze commissie: wij moeten de beste zijn van Europa op het vlak van dierenwelzijn. U hebt niet geantwoord of u die brief gaat ondertekenen, waarin Frankrijk, Duitsland, Luxemburg, Ierland en – als ik me niet vergis – nog drie andere landen een algemeen verbod binnen Europa hebben gevraagd. Ik hoop dat u dat gaat doen. Dat is één.

Twee, het spijt mij, maar er bestaan vandaag wel al methodes die de gewenste 98 procent accuraatheid overstijgen. Die SELEGGT-methode waarnaar u daarnet hebt verwezen, is er daar een van. U hebt verwezen naar de doorlooptijd. Die is vandaag voldoende om de geslachtsbepaling van al die eieren – die tig miljoen eieren, die tientallen miljoenen eieren – die jaarlijks in België worden gesekst, uit te voeren. U hebt verwezen naar de pijnbeleving. Ik heb daarnet al gezegd wat mijn probleem is met die argumentatie. Dus eigenlijk zeggen we dat we later in het proces, als de dieren eenmaal uit het ei zijn, 100 procent zeker zijn dat we ze gaan vergassen. Ik zie het voordeel op het vlak van dierenwelzijn werkelijk niet, als ondertussen ook professor Eddy Decuypere vanuit de KU Leuven heeft aangegeven dat broeddag negen – waarop een van de processen effectief een accurate seksing kan

doen – een veilige dag is, omdat op dat moment het embryo nog geen bewustzijn heeft en geen pijn kan ervaren.

Dus, ik vind het heel erg om elk van uw punten feitelijk te moeten weerleggen. Wij kunnen met deze commissie bedrijfsbezoeken doen, wij kunnen gaan kijken hoe men het elders doet, maar ik begrijp werkelijk waar de aarzeling om te springen niet en om effectief te doen wat er in andere landen met overgangsmaatregelen enzovoort gebeurt. De kostprijs is absoluut verwaarloosbaar. De samenleving vraagt erom. Elk jaar dat dit langer duurt, heb je meer eendagshaantjes die onnodig worden vernietigd. De winst aan dierenwelzijn, vanaf dat je daar op een of andere manier op ingrijpt, is overduidelijk. Dus ik kan alleen maar onbegrip hebben voor het antwoord. Ik kan dat alleen maar op die manier zeggen. We staan erbij en we kijken ernaar.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de impact van spektakel-evenementen op het groene karakter van de Vlaamse Rand – 667 (2022-2023)

Voorzitter: mevrouw Els Ampe

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): In het domein Groenenberg in Sint-Pieters-Leeuw en Lennik, dat beheerd wordt door het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB), wordt er van 5 november 2022 tot 5 mei 2023 het spektakelevenement 'Harry Potter: a Forbidden Forest Experience' georganiseerd. Tijdens een avondwandeling over een bospad wordt de bezoeker begeleid door vreemde schepsels, feeëriek licht en filmmuziek. Het project is op poten gezet door vier bedrijven, waaronder Warner Bros en er worden maar liefst 200.000 bezoekers verwacht.

Hoe leuk dit grootse evenement ook is, het heeft evenwel een enorme impact op het domein Groenenberg, dat eigendom is van het Agentschap voor Natuur en Bos. Zo worden grote delen van het domein ingenomen door technische installaties, staan er grote dieselgeneratoren continu te draaien, zijn er honderden luidsprekers neergeplant, staan er overal containers en kraampjes, en wordt het domein vervroegd afgesloten voor het publiek. Mogelijk wordt de natuur van het domein daardoor beschadigd. 's Avonds wordt er zoveel licht en lawaai geproduceerd dat dit sowieso een grote impact heeft op de aanwezige fauna en flora.

Behalve de promotie van de Vlaamse Rand als recreatiebestemming, vormt de promotie van het Nederlands, minister, ook een belangrijke pijler van het Vlaamse Randbeleid. De lokale besturen uit de Vlaamse Rand leveren constante inspanningen om het gebruik van het Nederlands in de handelszaken te promoten. Zo doet ook het gemeentebestuur in Sint-Pieters-Leeuw, waar dit plaatsvindt, inspanningen om lokale handelaars en zelfstandigen aan te manen om uitsluitend Nederlands te gebruiken in hun communicatie. Voor dit evenement wordt, onder meer via advertenties op sociale media, actief publiciteit gevoerd in het Nederlands, het Frans en het Engels. Ook ter plaatse verloopt de communicatie drietalig.

Gezien u het groene en Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand zeer hoog in het vaandel draagt, heb ik voor u volgende vragen:

Hoe evalueert u, minister, de impact van een dergelijk evenement op de natuur en het groene karakter van de Vlaamse Rand?

Ten tweede, de betrokken lokale besturen, Lennik en Sint-Pieters-Leeuw, zouden volgens verklaringen in de lokale media vooraf bedenkingen hebben geuit bij de organisatie van dit evenement. Wat waren de bedenkingen van de lokale besturen? Hoe en wanneer zijn die ook aan u overgemaakt? Welk gevolg is daaraan gegeven door het ANB en de organisatoren?

Tot slot, hoe rijmt u Harry Potter en dit evenement met uw beleidsdoelstellingen voor het Vlaamse en groene karakter van de Vlaamse Rand?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mevrouw Segers, vanzelfsprekend ligt het groene karakter van de Rand mij na aan het hart en draag ik dat hoog in het vaandel. Ik kan u daaromtrent al gerust stellen. Wij zijn sinds het begin van deze regeerperiode erin geslaagd om al 100.000 extra bomen, extra groen, aan te planten in de Vlaamse Rand. We zijn totaal van strategie veranderd. Vroeger hadden we de ambitie om te zeggen dat we ervan uitgingen dat we het groene karakter van de Vlaamse Rand willen bewaren. Nu hebben we een veel offensievere strategie: we willen dat niet alleen bewaren maar we willen dat versterken en we zorgen voor extra groen, extra aanplantingen. Daarin steunen we dezelfde strijd, niet alleen in woord maar ook in daad. Daarin vinden we elkaar volledig.

Wat de concrete vraagstelling betreft, heb ik begrepen dat uw eerste twee vragen al beantwoord zijn door collega-minister Demir in antwoord op de vragen van uw collega Tobback. U had ongetwijfeld gehoopt dat ik mogelijk een ander antwoord zou formuleren, dat misschien tegenstrijdig zou kunnen zijn met dat van collega Demir. U vist daar achter het net. Ik vat het even samen zodat u weet wat collega Demir heeft geantwoord op de vraag van collega Tobback.

Ten eerste lijken er inderdaad aanwijzingen te zijn dat het evenement de draagkracht van de natuur op sommige punten zou kunnen overschrijden. Ten tweede wordt er samengezeten met het Agentschap voor Natuur en Bos, dat het domein beheert, en een aantal burgergroepen om te vermijden dat er in de toekomst al te grootschalige projecten zouden plaatsvinden. Het is goed dat er daar gesprekken komen met het Agentschap voor Natuur en Bos. Desalniettemin is het ook belangrijk te duiden dat er bij onze bevolking toch een grote vraag leeft naar het toegankelijk maken van dat betrokken domein, dat eigendom is van de Vlaamse overheid. Ik denk dat we nog een beetje tekortschieten in het ter beschikking stellen aan de lokale gemeenschap. We kunnen tot een grotere toegankelijkheid komen en daar willen we zeker in meegaan. Ik juich daarom ook toe dat minister Demir het nodige zal doen om dat evenwicht te bewaken. Voor meer concrete duiding over de initiatieven die ze heeft toegelicht, kan ik u verwijzen naar het antwoord dat ze heeft gegeven op 19 november.

U vraagt dan heel specifiek naar het Vlaamse karakter. Dat element kwam niet voor in de vraagstelling van de heer Tobback, die er niet om bekommerd was zoals u. U werkt samen en u stelt zijn vragen aan mij, ondanks het feit dat ze eerder beantwoord werden door collega Demir en u voegt er één vraag aan toe over het Vlaamse karakter. Ik verheug me over het feit dat ook Vooruit de doelstelling van de versterking van het Vlaamse karakter onderschrijft. (*Gelach*)

Ik sta zij aan zij met de gemeenten in de Vlaamse Rand, en zeker met de vriendelijke collega's uit Sint-Pieters-Leeuw, die het Vlaams karakter ook absoluut in het straatbeeld willen versterken. In dit concrete geval zal ik samen met minister Demir en ook met het Agentschap voor Natuur en Bos nagaan hoe we dat expliciet voor de site van Groenenberg beter kunnen realiseren, zeker wanneer er ook evenementen worden georganiseerd door derden, zoals in dit geval. Ik denk dat de lokale communicatie absoluut in het Nederlands moet verlopen. Ik denk ook dat, als het over internet en communicatie via sociale media gaat, het natuurlijk

een evidentie is dat dat vanuit toeristisch oogpunt in meerdere talen gebeurt. Maar ik denk dat op het terrein zelf de boodschap moet zijn dat men in een Vlaamse gemeente iedereen warm verwelkomt in het Nederlands.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel, minister.

Voor de honderdduizend bomen die u extra hebt aangeplant, hebt u ook twee weken geleden tijdens de begrotingsbesprekingen van mij nog volle appreciatie gekregen, dat weet u. We kennen dat cijfer. Maar hier was de insteek echt wel over het behoud van dat prachtige domein en de mogelijke schade die daar wordt aangericht. Het is inderdaad zo dat collega Tobback en ik de vraag hebben verdeeld: hij is de man van het groen en ik ben de vrouw van de Rand. Minister, wij zitten nu al acht jaar samen in de commissie, u hebt mij nog nooit horen zeggen dat ik dat Vlaamse karakter van de Rand niet belangrijk zou vinden. Dat hebt u mij nog nooit horen zeggen, integendeel. Ook daar zijn wij bondgenoten. Ook voor Vooruit is de kennis van het Nederlands voor iedereen die in de Rand woont, heel belangrijk, ook voor het behoud van dat Nederlandstalige karakter.

Ik heb de vragen uiteraard ook aan u gesteld omdat u verantwoordelijk bent voor het Randbeleid. U maakt voor uw Randbeleid van het groene karakter een speerpunt. Ik vond dat een vraag die ik absoluut ook aan u kon stellen. Ik ben blij te horen dat u hier ook expliciet toegeeft dat dit soort evenementen allicht de draagkracht van het domein overschrijdt.

U zegt dat er wordt samengezeten met het ANB en met burgergroepen. Kunt u daarover al iets meer in detail gaan? Is het al concreet gemaakt wanneer dat gebeurt? Of heeft dat al plaatsgevonden en wat was dan de uitkomst? Wie zijn dat dan?

Ik ben ook verheugd te horen dat u er op het terrein zelf voor gaat zorgen dat er Nederlands gesproken wordt, dat mensen in het Nederlands onthaald worden en dat iedereen die daar werkzaam is, het Nederlands beheerst. Dat er in het kader van het toeristisch beleid online reclame wordt gemaakt in meerdere talen, ook daar heb ik zelf geen probleem mee.

Maar ik heb dus wel de vraag wanneer er samengezeten wordt met het ANB en de burgergroepen. Of is dat al gebeurd? Wat is de uitkomst?

De voorzitter: De heer Tiebout heeft het woord.

Jeroen Tiebout (N-VA): Collega Segers, gewoon voor mijn planning: kunt u mij ook laten weten of uw collega bevoegd voor Cultuur eenzelfde vraag zal stellen in de commissie Cultuur, aangezien het over Harry Potter gaat, en of we hier moeten terugkomen voor de commissie Sport, aangezien wandelen toch onder die categorie valt? Ik heb deze vraag vorige week met collega Tobback uitgebreid bediscussieerd in aanwezigheid van minister Demir, om daar te concluderen dat er de bereidheid was van minister Demir en minister Weyts om samen te zitten met de actiegroepen. Die afspraak ligt vast volgende week.

Er is ook aangehaald dat de draagkracht mogelijk overschreden is. Het rapport werd bezorgd aan de leden van de commissie Leefmilieu, op basis waarvan men de inschatting gemaakt heeft om dit evenement al dan niet te laten doorgaan. De evaluatie zal normaal gezien leiden tot een aangepast kader. De gemeenten Sint-Pieters-Leeuw en Lennik hebben voor wat betreft hun bevoegdheden aangegeven dat er zich op het vlak van mobiliteit geen probleem stelde en dat wat er natuurlijk plaatsvond op het domein zelf, mogelijk voor verbetering vatbaar was. Dat zijn alle

antwoorden die vorige week gegeven zijn en de evenementen die zich nadien hebben voorgedaan.

Ik denk dan ook dat de minister van Vlaamse Rand en de minister van Leefmilieu in dezen alles hebben gedaan wat er tot nu toe kon gebeuren. Volgende week vindt die evaluatie plaats in aanwezigheid van de burgergroepen. Ik denk dat we dan bij een volgende vraagstelling misschien beter kunnen afstemmen wie de vraag dan beantwoordt, want ik vermoed dat het mogelijk weer zal samensporen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U kunt misschien onderling vragen aan elkaar stellen. Maar bij dezen dank ik mijn voormalige en in dezen ook huidige woordvoerder, de heer Tiebout, voor het vertrekken van de antwoorden. Dat beperkt aanzienlijk de taken van een drukbezet minister. *(Gelach)*

Wat betreft het initiatief en het samenzitten, hebt u vernomen op welk tijdstip dat gebeurt en wie er allemaal aan tafel zal zitten. Inzake Groenberg zou ik wel graag hebben dat dat domein, dat echt een parel is die een beetje weggestoken is ... Iedereen kent Gaasbeek, maar letterlijk aan de overkant van de straat heb je daar ook nog een domein dat eigendom is van de Vlaamse overheid, maar dat amper toegankelijk wordt gemaakt voor de Vlaamse Gemeenschap, niettegenstaande dat de Vlaamse belastingbetaler daar wel een aardig centje toe bijdraagt. Dat moeten we toch eens bekijken. Ik heb het zelf ook toevallig ontdekt destijds als kabinetschef en heb vervolgens de vraag gesteld of we daar niet meer gebruik van kunnen maken. Ik heb daar ook enkele evenementen georganiseerd. Maar we zouden toch moeten bekijken of dat niet op een meer permanente basis opengesteld zou kunnen worden voor de Vlaamse Gemeenschap, ook evenementieel, maar altijd met respect voor het groene en Vlaamse karakter van onze regio.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Dank u wel, collega, voor het nog eens voorlezen van het antwoord, dat ik natuurlijk ook al gelezen had.

Minister, ik wil eigenlijk afsluiten met uw laatste opmerking. Ik ken het domein zeer goed. Het is een domein waar ik vlakbij woon en waar we heel veel gaan wandelen. Ik zou het ook bijzonder appreciëren mocht u ervoor zorgen dat de bekendheid, niet alleen van Gaasbeek maar ook van dat domein, minstens even groot zou worden en dat het ook toegankelijk zou worden. Maar met deze vraag en het evenement is daar al een steentje toe bijgedragen, denk ik.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.